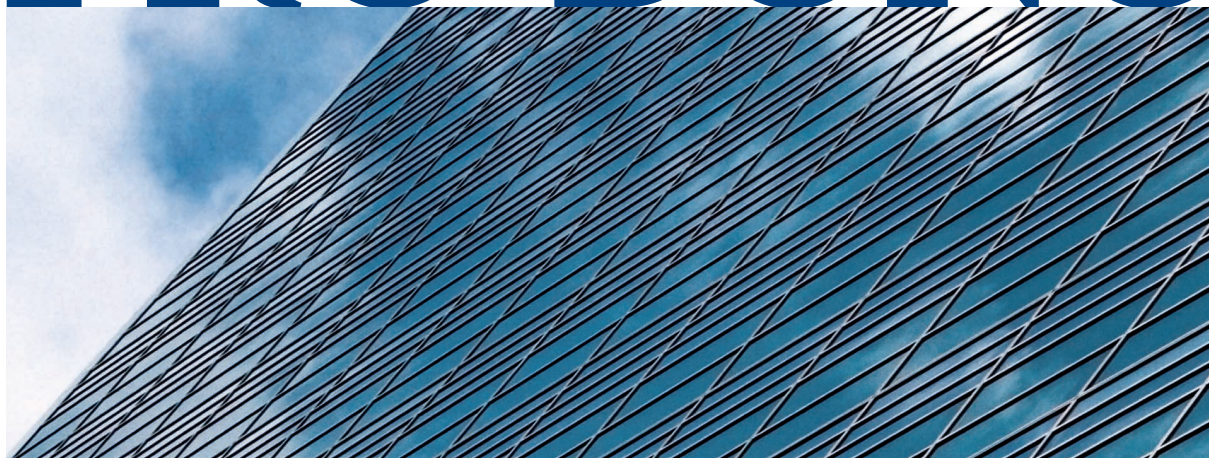

UIC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

12/2010

1. ZMENY V ZÁKONE O DANI Z PRÍJMOV

Jedným z cieľov programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky je udržanie efektívneho, jednoduchého a neutrálneho daňového systému v oblasti dane z príjmov. Za týmto účelom NR SR prijala novelu zákona o dani z príjmov, ktorá obmedzuje niektoré výhody a výnimky z uvedenej dane a má smerovať k zlepšeniu podnikateľského prostredia.

2. NOVELA ZÁKONA O DANI Z PRIDANEJ HODNOTY

Na základe vládneho návrhu bola novelou zákona o dani z pridanej hodnoty zvýšená sadzba DPH a súčasne bola zrušená znížená sadzba DPH na tzv. predaj potravín z dvora. Novelou boli tiež transponované niektoré smernice Rady EÚ. Zmeny sa dotkli predovšetkým daňových pravidiel pre miesto dodania kultúrnych, športových, či umeleckých služieb, podmienok pre zamedzenie daňovým únikom pri dovoze tovaru a pravidiel odpočítania DPH vo vzťahu k nehnuteľnému majetku.

3. NOVELA ZÁKONA O RODIČOVSKOM PRÍSPEVKU

Novela zákona o rodičovskom príspevku, účinná odo dňa 1. januára 2011, má umožniť rodičom vykonávanie zárobkovej činnosti v období poberania rodičovského príspevku za predpokladu zabezpečenia riadnej starostlivosti o dieťa.

4. NOVELA COLNÉHO ZÁKONA

Novelou Colného zákona boli upravené kompetencie colných orgánov pri prepúšťaní dovážaných výrobkov do colného režimu voľný obeh, najmä v prípadoch podozrenia, že dovážaný tovar môže predstavovať bezpečnostné alebo zdravotné riziko. Rovnako boli rozšírené kompetencie Colného kriminálneho úradu a Colného riaditeľstva.

5. ZMENA V POVINNOSTI ZOSTAVOVAŤ KONSOLIDOVANÚ ÚČTOVNÚ ZÁVIERKU A KONSOLIDOVANÚ VÝROČNÚ SPRÁVU

Jednou z povinností, ktoré ustanovuje zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, je aj povinnosť zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu. Poslednou novelou zákona, účinnou odo dňa 31. decembra 2010, bola do predmetného zákona zakotvená výnimka z uvedenej povinnosti, o ktorej Vás v tomto článku bulletinu UIC Čarnogurský PRO BONO informujeme.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - NOVELA ZÁKONNÍKA PRÁCE

Na pôde NR SR bol v prvom čítaní prerokovaný návrh novely Zákonníka práce, ktorý má zabezpečiť zosúladenie právneho stavu v SR s európskym, a to predovšetkým v otázkach uplatňovania zásady rovnakého zaobchádzania.

ZMENY V ZÁKONE O DANI Z PRÍJMOV

Dňa 21. decembra 2010 prijala NR SR zákon č. 548/2010 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým novelizovala zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Legislatívna zmena zákona o dani z príjmov, ktorou sa rušia niektoré oslobodenia od predmetnej dane, môže mať vplyv na mierny nárast počtu podaných daňových priznaní. Na druhej strane sa však predpokladá, že v dôsledku zmeny uplatňovania zrážkovej dane sa počet podaných daňových priznaní zníži. V tejto súvislosti sa zároveň očakáva, že náklady správcov dane súvisiace s potrebou vyplácania preplatkov na dani z príjmov sa znížia vplyvom zmeny uplatňovania dane vyberanej zrážkou spolu s obmedzením uplatňovania nezdaniteľných častí základu dane.

Predmetom dane z príjmu sú príjmy zo závislej činnosti, príjmy z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu, príjmy z kapitálového majetku a tzv. ostatné príjmy, napr. príjmy z prevodu vlastníctva nehnuteľností alebo príjmy z predaja hnutelých vecí.

Oslobodenie od dane

Novela zrušila, resp. obmedzila niektoré oslobodenia od dane z príjmov, konkrétne (1) obmedzila oslobodenie príjmov z prenájmu, z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a príležitostného prenájmu hnutelých vecí, z prevodu opcií, cenných papierov a účasti (podielu) na spoločnosti s ručením obmedzeným, komanditnej spoločnosti alebo z prevodu členských práv družstva do výšky 500 Eur, (2) zrušila oslobodenie príjmov z predaja nehnuteľností, v ktorých mal predávajúci trvalý pobyt najmenej 2 roky a (3) zrušila oslobodenie príjmov plynúcich z prenájmu a predaja majetku obcí a vyšších územných celkov ako aj ich rozpočtových organizácií.

Pri výpočte základu dane zdravotníckych pracovníkov bola vypustená možnosť znížiť príjmy zo závislej činnosti

o úhrady zdravotníckeho pracovníka za jeho ďalšie vzdelávanie. Možnosť zníženia základu dane o takéto úhrady si uplatňoval iba daňovník vykonávajúci zdravotnícke povolanie lekára, zubného lekára, sestry a pôrodnej asistentky, pričom ostatné skupiny zamestnancov si uvedené výdavky pri výpočte základu dane nemohli odpočítať. Úpravou ustanovenia § 5 zákona o dani z príjmov sa zjednocuje spôsob vyčíslenia čiastkového základu dane z príjmov zo závislej činnosti fyzických osôb.

V zmysle ust. § 6 ods. 10 zákona mohol daňovník, ktorý nebol platiteľom dane z pridanej hodnoty, alebo daňovník, ktorý bol platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia a neuplatnil si preukázateľné daňové výdavky, uplatniť výdavky vo výške 40 % z úhrnu príjmov podľa ust. § 6 ods. 1 a 2. Výnimku predstavoval daňovník, ktorý mal len príjmy z vykonávania remeselných živností podľa osobitného predpisu a na základe uvedeného si mohol uplatniť výdavky vo výške až 60 %. Novela predmetnú výnimku zrušila a zabezpečila tým dosiahnutie rovnakého prístupu pri uplatňovaní paušálnych výdavkov pre príjem z podnikania, z inej samostatnej zárobkovej činnosti a z prenájmu. Výška uplatňovaných výdavkov bola na základe novej úpravy zjednotená na 40 %.

Uplatnenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka a na manželku, resp. manžela sa v zmysle novely obmedzilo len na tzv. aktívne príjmy, to znamená príjmy zo závislej činnosti a príjmy z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti. Zrušením nezdaniteľných častí základu dane na účelové sporenie, životné poistenie a doplnkové dôchodkové sporenie sa zjednotil prístup k uvedeným nezdaniteľným častiam základu dane. Úprava vychádza aj z upozornenia Európskej komisie na možnú nezlučiteľnosť ustanovení zákona o dani z príjmov s právom Európskej únie. Na základe uvedeného upozornenia uplatnenie rozdielnych pravidiel na možnosť zníženia základu dane fyzickej

Nezdaniteľná časť základu dane

osoby o príspevky platené na doplnkové dôchodkové sporenie podľa zákona č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení v znení neskorších predpisov v porovnaní s platením príspevkov do podobných systémov doplnkového dôchodkového sporenia v zahraničí bolo možné považovať **za obmedzenie voľného pohybu osôb a slobody usadiť sa**.

Novela zmenila aj **ust. § 17 ods. 4** zákona o dani z príjmov. Podľa novej právnej úpravy je súčasťou základu dane aj príjem, z ktorého **daň vyberanú zrážkou** je možné považovať za **preddavok na daň**, pri ktorom daňovník využil možnosť daň vyberanú zrážkou odpočítať ako preddavok na daň. To znamená, že ak sa daňovník rozhodne daň vyberanú zrážkou považovať za preddavok na daň, uvedie tieto príjmy do daňového priznania. Daň vyberaná zrážkou sa potom započíta do daňovej povinnosti.

Goodwill Podľa pôvodnej právnej úpravy sa do základu dane právneho nástupcu daňovníka zrušeného bez likvidácie (obchodnej spoločnosti alebo družstva) goodwill ani záporný goodwill nezahŕňal. V zmysle platnej úpravy sa goodwill alebo záporný goodwill vykázaný pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení obchodných spoločností alebo družstiev pri použití reálnych hodnôt **zahrňuje do základu dane jednorazovo alebo postupne**, až do jeho úplného zahrnutia, najdlhšie počas 7 bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích období, a to najmenej vo výške jednej sedminy ročne, počnúc zdaňovacím obdobím, v ktorom nastal rozhodný deň. Účtovná jednotka, ktorá je právnickou osobou a zrušuje sa bez likvidácie, vedie účtovníctvo do dňa, ktorý predchádza rozhodnému dňu. **Rozhodný deň** na účely účtovníctva je deň určený podľa osobitného predpisu, napr. podľa Obchodného zákonníka, ktorý nesmie byť neskorší ako deň nadobudnutia účinkov zlúčenia, splynutia alebo rozdelenia.

Goodwill predstavuje dobré meno, dobrú povest' spojenú s produkciou podniku, pričom vytvorenie dobrého mena predpokladá dlhodobú tradíciu a kvalitu. Môžeme ho tiež považovať za nadhodnotu, ktorá môže byť zaplatená pri

kúpe podniku, prostredníctvom ktorej sú ocenené nehmotné položky, ako napr. uvedené dobré meno podniku, bonita zákazníkov a pod. Všeobecne je goodwill chápaný ako **nehmotný majetok spoločnosti**.

Zmena v **ust. § 22 ods. 7** zákona o dani z príjmov je vykonaná v nadväznosti na **Analýzu právnych predpisov** vo vzťahu k realizovateľnosti projektov verejnosúkromného partnerstva (PPP) v Slovenskej republike a úpravu postupov účtovania. Podľa účtovníctva sa dielo vybudované súkromným partnerom v rámci PPP projektov považuje za oceníteľné právo pri zmluve s rizikom dopytu, ktoré súkromný partner počas doby trvania koncesnej lehoty odpisuje. Pôvodná definícia nehmotného majetku na účely zákona o dani z príjmov nezahŕňala **pojem oceníteľné práva**, t. j. odpisy oceníteľných práv súvisiacich s dielom vytvoreným na základe PPP projektov by u súkromného partnera neboli súčasťou základu dane. V zmysle novej právnej úpravy preto **nehmotným majetkom** na účely zákona o dani z príjmov je dlhodobý majetok podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorého vstupná cena je **vyššia ako 2 400 Eur** a použiteľnosť alebo prevádzkovo-technické funkcie sú **dlhšie ako jeden rok** vrátane dlhodobého nehmotného majetku zaúčtovaného právnym nástupcom daňovníka zrušeného bez likvidácie vyčleneného z goodwillu alebo záporného goodwillu len pri uplatnení reálnych hodnôt podľa § 17c zákona o dani z príjmov. Podľa **odseku 8** zákona o dani z príjmov. Podľa **odseku 8** zákona sa goodwill a záporný goodwill vykázaný pri kúpe podniku alebo jeho časti, nepeňažnom vklade podniku alebo pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení obchodných spoločností alebo družstiev pri uplatnení reálnych hodnôt neodpisuje v súlade s účtovníctvom, ale sa zahrňuje do základu dane podľa špecificky stanoveného spôsobu.

Novela priniesla výraznú zmenu aj do **ust. § 43 ods. 6 a ods. 7** zákona o dani z príjmov. Zmena je vykonaná v nadväznosti na to, že u príjmov, z ktorých sa **daň vyberá zrážkou**, sa vybraním dane zrážkou považuje **daňová povinnosť za splnenú** a daňovník si túto

Nehmotný majetok

Daň vyberaná zrážkou

daň nemôže uplatniť ako preddavok na daň. Podľa **ust. § 16 ods. 1 písm. d) tvoria výnimku** príjmy daňovníkov s obmedzenou daňovou povinnosťou (činnosť športovcov a umelcov), vybrané druhy príjmov daňovníkov s obmedzenou daňovou povinnosťou z členských štátov Európskej únie alebo z krajín tvoriacich Európsky hospodársky priestor, u ktorých je možné daň vyberanú zrážkou považovať za preddavok na daň. Výnimkou sú aj **príjmy z podielových listov** dosiahnuté z ich vyplatenia (vrátenia), u ktorých je možné daň vyberanú zrážkou považovať za preddavok na daň len vtedy, ak uvedené príjmy plynú fyzickým a právnickým osobám s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území Slovenskej republiky a fyzickým a právnickým osobám s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území iných členských štátov Európskej únie alebo fyzickým a právnickým osobám s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území ďalších štátov tvoriacich Európsky hospodársky priestor. V prípade **výnosov z dlhopisov** je možné daň vyberanú zrážkou považovať za preddavok na daň, len ak predmetné výnosy plynú **právnickej osobe s obmedzenou daňovou povinnosťou** na území Slovenskej republiky. **U ostatných daňovníkov** sa vybraním dane zrážkou z výnosov z dlhopisov a pokladničných poukázok **považuje** daňová povinnosť **za splnenú**. V prípade právnických osôb s neobmedzenou daňovou povinnosťou na území Slovenskej republiky sa vypláca hrubý výnos z dlhopisov, ktorý táto právnická osoba zahrňuje do základu dane podľa **ust. § 17 ods. 4**, t. j. v súlade s výsledkom hospodárenia.

Ak sa jedná o právnickú osobu s obmedzenou daňovou povinnosťou na území Slovenskej republiky, ktorá podniká na území Slovenskej republiky **prostredníctvom stálej prevádzkarne** a úrokový výnos je možné priamo priradiť k činnosti stálej prevádzkarne, uvedený príjem sa nezdaní daňou vyberanou zrážkou, ale stáva sa **súčasťou základu dane stálej prevádzkarne**.

Podstatnú zmenu tiež predstavuje možnosť daná daňovníkovi **rozhodnúť sa** pri príjmoch, u ktorých je možné daň vyberanú zrážkou považovať za preddavok na daň, či vybraním uvedenej dane bude považovať **daňovú povinnosť za splnenú**, alebo bude vybranú daň zrážkou považovať **za preddavok na daň**. Z dôvodu vypustenia § 43 ods. 3 písm. j) zákona o dani z príjmov, ktorým sa daňou vyberanou zrážkou zdaňovali príjmy podľa § 5 ods. 1 písm. a) až g) zákona nepresahujúce sumu 165,97 Eur v úhrne za kalendárny mesiac, sa z **ust. § 43 ods. 7 vypustila možnosť** zamestnávateľa **odpočítat** daň vybranú zrážkou ako preddavok na daň pri vykonaní ročného zúčtovania.

Príjmy zo závislej činnosti sa s účinnosťou novely **zdaňujú preddavkovým spôsobom** z toho dôvodu, aby nebola pri uplatnení nezdaniteľných častí základu dane znevýhodnená nízkopříjmová skupina zamestnancov, ktorí poberajú príjmy len zo závislej činnosti.

Aj po prijatí novely zákona o dani z pridanej hodnoty ostáva zachované, že **predmetom uvedenej dane nie je podiel na zisku** (dividenda) vyplácaný zo zisku obchodnej spoločnosti alebo družstva, určený na rozdelenie osobám, ktoré sa podieľajú na ich základnom imaní, alebo členom štatutárneho a dozorného orgánu tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva, aj keď sú zamestnancami tejto obchodnej spoločnosti alebo družstva. Dovoľujeme si Vás upozorniť, že prijatím novely zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení neskorších predpisov sa ale **rozšírila odvodová povinnosť na zdravotné poistenie** aj na poistenca, ktorý má **príjem z dividendy**.

V rámci **sprievodných novelizácií** došlo novelou k zmenám aj v **zákone č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách** v znení neskorších predpisov a v **zákone č. 572/ Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami** v znení neskorších predpisov. Novela nadobudla **účinnosť dňa 1. januára 2011**.

Dividendy

Sprievodné novelizácie

NOVELA ZÁKONA O DANI Z PRIDANEJ HODNOTY

Dňa 1. januára 2011 nadobudol účinnosť zákon č. 490/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“ alebo „novela zákona“). Novelou sa do slovenského právneho poriadku transponovali niektoré ustanovenia smernice Rady 2008/8/ES zo dňa 12. februára 2008, smernice Rady 2009/69/ES zo dňa 25. júna 2009, smernice Rady 2009/162/EÚ zo dňa 22. decembra 2009 a smernice Rady 2010/23/EÚ zo dňa 16. marca 2010. Predmetnými smernicami sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia smernice Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty. Novelou bola tiež vykonaná transpozícia niektorých ustanovení smernice Rady 2010/66/EÚ zo dňa 14. októbra 2010.

Dočasné zvýšenie DPH

Podľa novelizovaného ust. § 27 sa dočasne zvýšila základná sadzba DPH z 19 % na 20 % s účinnosťou odo dňa 1. januára 2011. Zvýšená sadzba sa podľa novoza-vedeného ust. § 85j bude uplatňovať do posledného dňa kalendárneho roka, v ktorom Európska komisia uverejní údaje o tom, že aktuálny schodok verejnej správy Slovenskej republiky je menej ako 3 %. Skončenie obdobia uplatňovania zvýšenej základnej sadzby DPH vyhlási Ministerstvo financií Slovenskej republiky vydaním všeobecne záväzného právneho predpisu. Novým znením ust. § 27 bola tiež zrušená znížená sadzba dane vo výške 6 % uplatňovaná na tzv. predaj potravín z dvora. Z doplneného ods. 3 v ust. § 27 vyplýva, že pri zmene sadzby DPH sa použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba DPH platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Uvedená zmena bola vykonaná pre prípady, pri ktorých platiteľovi dane vznikne daňová povinnosť viackrát z dôvodu prijatia jednej alebo viacerých platieb pred samotnou dodávkou tovaru alebo služby, napr. daňová povinnosť pred účinnosťou novely, ale aj daňová povinnosť platná po účinnosti novely. V uvedených prípadoch sa pri každom vzniku daňovej po-

vinnosti použije sadzba DPH platná v daný deň.

Zmenou ust. § 16 ods. 3 zákona o dani z pridanej hodnoty bolo upravené **osobitné pravidlo pre miesto dodania** kultúrnych, umeleckých, športových, vedeckých, vzdelávacích, zábavných a podobných **služieb** vrátane ich organizovania a s nimi súvisiacich doplnkových služieb pre zdaniteľné osoby. Predchádzajúcou právnou úpravou bolo miesto dodania služby upravené pre všetky osoby, teda zdaniteľné aj nezdaniteľné, rovnako, a to ako miesto, kde sa tieto služby fyzicky vykonávali. Po novom **pre zdaniteľné osoby** ostáva miestom dodania služieb miesto, kde sa služby fyzicky vykonávajú, len za podmienky, že uvedené služby súvisia so vstupom na umelecké, športové, vedecké a iné podujatia. V prípade, ak predmetné **služby nesúvisia so vstupom** na uvedené podujatia, je miestom dodania služieb miesto určené podľa ust. § 15 ods. 1 zákona o dani z pridanej hodnoty. Jedná sa napr. o miesto, kde má osoba sídlo alebo miesto podnikania, prevádzkareň, kde sa obvykle zdržiava a pod.

Určenie miesta dodania určitých služieb

Príjemca tovaru a služby je po novom **povinný platiť DPH** aj v prípade, ak je **dodávateľom zahraničná osoba**, ktorá je evidovaná ako platiteľ DPH a miesto dodania tovaru alebo poskytnutia služby je v tuzemsku. Podľa predchádzajúcej právnej úpravy bola DPH povinná platiť zahraničná osoba, ak bola evidovaná ako platiteľ DPH. Ďalšou zmenou zákona o DPH je **rozšírenie pôsobnosti ust. § 69 ods.12 aj na príjemcu služby pri prevode emisných kvót skleníkových plynov**. Predmetné ustanovenie pôvodne upravovalo, že pri dodaní kovového odpadu a kovového šrotu v tuzemsku je povinný platiť DPH platiteľ, ktorému je tento tovar dodaný, novelou bolo uvedené ustanovenie rozšírené aj na príjemcu služby pri prevode emisných kvót skleníkových plynov.

Zmena povinnosti platiť DPH

Na základe zneužívania oslobodenia od DPH podľa ust. 48 ods. 3, v zmysle

Zmeny podmienok oslobodenia od DPH

ktorého bol tovar oslobodený od DPH pri dovoze tovaru z tretieho štátu a jeho následnom dodaní do iného štátu EÚ, boli novelou **špecifikované podmienky**, za ktorých je možné uvedené oslobodenie od DPH uplatniť. Oslobodenie je v zmysle novely možné, ak v čase dovozu tovaru dovozca, ktorý je platiteľom DPH, alebo jeho zástupca poskytne colnému orgánu najmenej **(1)** svoje identifikačné číslo pre daň alebo osobitné identifikačné číslo pre daň daňového zástupcu, **(2)** identifikačné číslo pre daň zákazníka a **(3)** dôkaz, že dovažovaný tovar má byť odoslaný alebo prepravený z tuzemska do iného členského štátu, napr. prepravný doklad alebo zmluvu o preprave tovaru.

Odpočítanie DPH pri nehnuteľnom majetku

Novou úpravou sa **sprísnila podmienka na odpočítanie DPH pri nadobudnutí nehnuteľného majetku**. Po novom bude musieť daňovník už **pri obstaraní nehnuteľnosti rozdeliť DPH na časť, ktorú si bude môcť odpočítať** z dôvodu, že bude slúžiť na podnikanie a na časť, ktorú si **nebude môcť odpočítať** z dôvodu, že neslúži na podnikanie. Už nebude možné odpočítať DPH v plnej výške a následne zdaňiť časť, ktorá neslúži na podnikanie, ako to platilo do účinnosti novely. V prípade zmeny účelu použitia nehnuteľnosti po jej zaradení do užívania je platiteľ dane povinný vykonať úpravu odpočítanej dane v kalendárnom roku, v ktorom sa zmenil rozsah tohto použitia. **Úpravy odpočítateľnej dane** je platiteľ dane povinný vykonávať v období **20 rokov**, namiesto pôvodne určených 10 rokov. Počas uvedeného obdobia je tiež povinný **uchovať prijaté faktúry** vzťahujúce sa na nehnuteľný majetok. Zmeny ustanovené novelou sa vzťahujú len na nehnuteľný majetok, ktorý daňovník **nadobudne alebo vytvorí po 31. decembri 2010**, do 31. decembra 2010 sa na nehnuteľný majetok vzťahuje predchádzajúca právna úprava.

Vrátenie nadmerného odpočtu DPH

Novela spresnila aj úpravu **vrátenia nadmerného odpočtu DPH**. Z ustanovenia **§ 79 ods. 4** po novom vyplýva, že platiteľ DPH má nárok na vrátenie nadmerného odpočtu DPH aj v prípade, ak sa zistí, že **uplatnený nadmerný odpočet DPH je vyšší, ako zistila daňová kontrola**. Daňový úrad vráti v lehote do

10 dní od skončenia kontroly nadmerný odpočet DPH, ale len vo výške, ktorú zistil daňovou kontrolou. Ak sa v ďalšom konaní priznaný nadmerný odpočet zvýši, daňový úrad je povinný vrátiť zistený rozdiel do 10 dní. Ak platiteľ neumožní vykonanie daňovej kontroly do šiestich mesiacov odo dňa jej začatia, nárok na vrátenie nadmerného odpočtu zaniká posledným dňom šiesteho mesiaca. Uvedený zánik nároku sa však nevzťahuje na zdaňovacie obdobia, ktoré končia najneskôr dňa 31. decembra 2010.

Zmeny nastali aj v oblasti **zdanenia plynu, tepla a chladu**. Vylúčenie plynu z tovarov, ktoré sú predmetom spotrebnej dane podľa zákona o dani z pridanej hodnoty, bolo novelou precizované v tom zmysle, že sa jedná len o plyn, ktorý je dodávaný prostredníctvom sústavy zemného plynu, ktorá sa nachádza na území Európskej únie, alebo siete, ktorá je k takejto sústave pripojená. Predchádzajúca právna úprava určovala, že sa jedná len o plyn dodávaný prostredníctvom rozvodnej siete zemného plynu a elektriny. Ďalšou zmenou je **úprava dodávky a dovozu tepla a chladu**. Nakoľko sa jedná o podobnú problematiku ako je problematika dodávky a dovozu plynu a elektriny, boli upravené viaceré ustanovenia, ktoré sa týkajú dodávky a dovozu plynu a elektriny tak, že sa po novom vzťahujú aj na teplo a chlad. Jedná sa predovšetkým o úpravu **miesta dodania tovaru, miesta dodania služby a dovoz tovaru**. Po novom je upravené aj oslobodenie plynu, chladu a tepla od DPH. Do účinnosti novely bol od DPH oslobodený len dovoz plynu cez rozvodný systém zemného plynu. V súčasnosti je **od DPH oslobodený aj dovoz plynu plynovodmi, ktoré do distribučnej siete nepatria a dovoz plynu plavidlami, ako aj dovoz tepla alebo chladu prostredníctvom teplárenských alebo chladiarenských sietí**.

Zdanenie plynu, tepla a chladu

Rozšírením **ust. § 55b o nový ods. 7 a doplnením ust. § 58 ods. 2** bolo umožnené zástupcovi žiadateľa o vrátenie DPH, pričom žiadateľom môže byť zahraničná osoba z členského štátu EÚ alebo zahraničná osoba z tretieho štátu, **zastupovať aj viacero daňových sub-**

Úpravy týkajúce sa zahraničných osôb

jektov pri vrátení DPH. Ustanovenie § 10 ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov umožňuje zástupcovi zastupovať len jeden daňový subjekt. Novela úpravou ust. § 55b a ust. § 58 vylúčila pôsobnosť ust. § 10 ods. 2 zákona o správe daní a poplatkov na zástupcu počas žiadosti o vrátenie DPH, čím umožnila zástupcovi

zastupovanie viacerých daňových subjektov, t. j. zahraničných osôb. Novela v prechodnom ustanovení upravila, že **žiadosť o vrátenie DPH** podľa ust. § 55a ods. 1 a ust. § 55f ods. 1 si **za obdobie roku 2009** môže zahraničná osoba z iného členského štátu EU **podať najneskôr do dňa 31. marca 2011.**

NOVELA ZÁKONA O RODIČOVSKOM PRÍSPEVKU

Dňa 2. decembra 2010 prijala NR SR **novelu zákona** (ďalej len „novela“) **č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku** v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodičovskom príspevku“). Uvedená novela **nevytvára žiadne obmedzenia** pre rodičov pri uplatňovaní nároku na predmetnú dávku. Nová úprava výrazným spôsobom **umožňuje zosúladienie rodinného, osobného a pracovného života rodičov** detí v útlom veku, čo patrí medzi hlavné ciele Európskej únie v oblasti vytvorenia podmienok pre zvyšovanie zamestnanosti žien s rodičovskými povinnosťami.

Podmienky nároku na príspevok

V súvislosti s **vypustením jednej z podmienok** nároku na rodičovský príspevok - nevykonávanie zárobkovej činnosti oprávnenou osobou - novela **spresnila účel rodičovského príspevku**. Podľa súčasnej právnej úpravy štát finančne prispieva **všetkým rodičom**, ktorí zabezpečujú starostlivosť o dieťa v útlom veku, pričom nie je rozhodujúce, či sa rodič venuje výlučne osobnej starostlivosti o dieťa alebo rodič popri starostlivosti o dieťa študuje alebo vykonáva zárobkovú činnosť a starostlivosť o dieťa zabezpečí inou fyzickou osobou alebo právnickou osobou. Rodičovským príspevkom teda rozumieme štátnu sociálnu dávku, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe **na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa**.

V súlade s uvedeným bolo zmenené znenie **ust. § 3 ods. 4** zákona o rodičovskom príspevku, a to tým spôsobom, že podľa novej právnej úpravy sa podmienka riadnej starostlivosti o dieťa považuje za splnenú, ak oprávnená

osoba **zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa buď osobne, alebo inou plnoleťou fyzickou osobou alebo právnickou osobou.**

Zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa v znení neskorších predpisov **vylučuje súbeh** poberania príspevku na starostlivosť o dieťa a rodičovského príspevku. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť bolo upravené **ust. § 3 ods. 8** zákona, ktoré vymedzuje, za akých podmienok **nevzniká nárok na rodičovský príspevok**. Nárok na rodičovský príspevok nevzniká ani jednej oprávnenej osobe, ak **(1)** aspoň jedna z nich má nárok na materské alebo má nárok na obdobnú dávku ako materské v členskom štáte a suma materského alebo obdobnej dávky ako materské v členskom štáte za celý kalendárny mesiac je vyššia ako suma rodičovského príspevku podľa ust. § 4 ods. 1 a 2 alebo § 4 ods. 3 zákona **alebo (2)** štát, ktorý nie je členským štátom EÚ, vypláca jednej z nich obdobnú dávku ako rodičovský príspevok alebo obdobnú dávku ako materské.

Podstatnú zmenu predstavuje **zjednotenie sumy rodičovského príspevku** pre všetkých jeho poberateľov na **190,10 Eur**. Uvedená suma sa však zvyšuje podľa počtu detí. Ak oprávnená osoba zabezpečuje riadnu starostlivosť o dve a viac súčasne narodených detí, rodičovský príspevok sa zvyšuje o 25 % na každé ďalšie dieťa, ktoré sa narodilo súčasne s dieťaťom podľa § 3 ods. 2 zákona. Takto určená suma rodičovského príspevku sa zaokrúhľuje na najbližších desať eurocentov nahor.

Suma rodičovského príspevku

Rodičovský príspevok je nižší, ak oprávnená osoba **nedbá najmenej tri** po sebe nasledujúce kalendárne mesiace o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky ďalšieho dieťaťa v jej starostlivosti. V uvedenom prípade sa suma rodičovského príspevku **zniži o 50 %**, t. j. na 95,10 Eur.

Prechodné ustanovenia Nárok na rodičovský príspevok sa za obdobie **pred nadobudnutím účinnosti novely** posudzuje podľa zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov,

t. j. pred **1. januárom 2011**. V zmysle prechodných ustanovení sa o žiadostiach o rodičovský príspevok podaných do dňa 31. decembra 2010, o ktorých sa do 31. decembra 2010 právoplatne nerozhodlo, rozhodne a rodičovský príspevok sa vyplatí za obdobie do 31. decembra 2010 **podľa zákona účinného do uvedeného dátumu**. Rovnako sa bude postupovať aj v prípade, ak oprávnená osoba bude po 31. decembri 2010 uplatňovať nárok na rodičovský príspevok za obdobie pred 1. januárom 2011.

NOVELA COLNÉHO ZÁKONA

Dňa **1. januára 2011** nadobudol účinnosť zákon č. **508/2010 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela“). Novelou sa predovšetkým implementujú opatrenia vyplývajúce z **Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008**, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje Nariadenie (EHS) č. 339/93.

Nové oprávnenia colného orgánu Novelizovaným znením **ust. § 5** boli zavedené **nové oprávnenia colných orgánov** pri prepúšťaní tovaru do colného režimu voľný obeh. Podľa nového znenia **ust. § 5 ods. 1** Colného zákona má colný orgán oprávnenie kontrolovať, či dovážané výrobky pri ich správnej inštalácii, údržbe a používaní nepredstavujú **vážne a bezprostredné ohrozenie zdravia a bezpečnosti, zdravia a bezpečnosti pri práci, ochrany spotrebiteľa, životného prostredia a verejnosti**. Ďalej má colný orgán oprávnenie kontrolovať, či dovážané výrobky majú pripojenú **potrebnú sprievodnú dokumentáciu**, či sú **správne označené** a či majú **správne umiestnené označenie CE**. Rozsah potrebnej dokumentácie a označovanie výrobkov ustanovujú osobitné právne predpisy, napr. Nariadenie Komisie (ES) č. 1275/2008, ktorým sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/32/ES, pokiaľ sa jedná o požiadavky na ekodizajn elektrických a elektronických zariadení v domácnos-

ti a kancelárskych zariadení v súvislosti so spotrebou elektrickej energie v stave pohotovosti a vo vypnutom stave.

Ak počas kontroly colným orgánom **vznikne podozrenie**, že dovážaný výrobok nie je bezpečný, alebo nemá priloženú sprievodnú dokumentáciu alebo správne umiestnené označenie CE, colný orgán požiada príslušný orgán dozoru a kontroly (ďalej len „orgán dozoru“) o vydanie **záväzného stanoviska** k uvedenej otázke a až do vydania záväzného stanoviska tovar **neprepustí do colného režimu voľný obeh**. Orgánom dozoru je orgán príslušný na konanie podľa osobitných predpisov, napr. krajská veterinárna a potravinová správa, regionálny úrad verejného zdravotníctva a pod. Ak nemožno určiť, ktorý orgán je orgánom dozoru, potom je orgánom dozoru v zmysle ust. § 20 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) **Slovenská obchodná inšpekcia**.

Colný orgán výrobok **prepustí do colného režimu voľný obeh**, ak orgán dozoru v záväznom stanovisku **nepotvrdí podozrenie** colného orgánu, alebo ak nie je **záväzné stanovisko** orgánu dozoru **doručené colnému orgánu do troch pracovných dní** od vyžiadania stanoviska. Ak je na posúdenie podozrenia colného orgánu **potrebný dlhší čas** z dôvodu vykonania skúšok, analýz a pod. a orgán dozoru uvedenú skutočnosť **oznámí colnému orgánu do troch pracovných**

dní, colný orgán konanie preruší až do doručenia záväzného stanoviska, najdlhšie však na 30 dní.

Po doručení záväzného stanoviska, v ktorom sa potvrdili podozrenia colného orgánu, colný orgán neprepustí dovážaný výrobok do colného režimu voľný obeh. Colný orgán dovážaný výrobok zničí, ak orgán dozoru nariadi jeho zničenie podľa ust. § 20 ods. 3 písm. g) zákona o ochrane spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie umožňuje zničiť výrobok, ak nie je bezpečný a jeho zničenie je potrebné.

Novelizácia sprievodných právných predpisov

Novelou boli vykonané zmeny aj v súvisiacich právnych predpisoch. V súvislosti so zavedením inštitútu vyšetrovateľa colnej správy bolo novelou stanovené **Ministerstvo financií Slovenskej republiky** ako orgán, ktorý podľa ust. § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci koná v mene štátu vo veciach náhrady škody, ktorú v trestnom konaní spôsobil vyšetrovateľ colnej správy alebo poverený colný orgán. Po novom je v zmysle ust. § 11c ods. 2 písm. a) zákona č. 200/2004 Z. z. o opatreniach proti porušovaniu práv duševného vlastníctva pri dovoze, vývoze a spätnom vývoze tovaru colný úrad oprávnený pri prijímaní opatrení na domácom trhu **vstupovať do obydliia**, ak sa obydlie používa aj na podnikanie alebo vykonávanie inej hospodárskej činnosti, **len ak má podozrenie**, že sa v ňom nachádza tovar, pri ktorom je podozrenie z porušovania práva duševného vlastníctva alebo príslušná dokumentácia.

Zmeny sa dotkli aj zákona č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve v znení neskorších predpisov. Colnému riaditeľstvu pribudlo oprávnenie rozhodovať o **upustení od zabezpečenia colného dlhu v colnom režime tranzit**. Nové oprávnenie novela zaviedla aj colníkovi colného kriminálneho úradu. Ten je po novom oprávnený **odobrať daktyloskopické odtlačky** osobe zaistenej, zadržanej, osobe zatknutej, osobe podozrivej alebo obvinenej zo spáchania trestného činu v súvislosti s porušením colných predpisov alebo daňových predpisov v pôsobnosti colnej správy. Uvedená zmena bola potrebná z dôvodu, že colný kriminálny úrad zabezpečuje kompletnú dokumentáciu miesta činu bez súčinnosti Policajného zboru Slovenskej republiky, ktorý už colnému kriminálnemu úradu neposkytuje kriminalistického technika, ktorý by mohol daktyloskopické odtlačky odobrať. Nové oprávnenie nadobudol aj colník **pri používaní služobného psa**. Podľa novozavedeného písm. h) § 37 ods. 1 je možné služobného psa použiť aj **na pachové práce**, najmä na sledovanie stopy osoby, vyhľadávanie osôb a vecí a vyhľadávanie omamných látok a psychotropných látok a ich prekurzorov, tabaku a tabakových výrobkov, chránených druhov rastlín a živočíchov a exemplárov, zbraní a výbušnín. V súvislosti s uvedeným ustanovením môže colník odobrať pachovú stopu z osoby, len ak ide o **osobu, ktorá je podozrivá zo spáchania trestného činu** v súvislosti s porušením colných predpisov alebo daňových predpisov v pôsobnosti colnej správy.

ZMENA V POVINNOSTI ZOSTAVOVAŤ KONSOLIDOVANÚ ÚČTOVNÚ ZÁVIERKU A KONSOLIDOVANÚ VÝROČNÚ SPRÁVU

Dňa 31. decembra 2010 nadobudol účinnosť zákon č. 486/2010 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“). Novelou sa do slovenského právneho poriadku transponuje článok 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/49/ES, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS.

Povinnosť materskej účtovnej jednotky

Každá materská účtovná jednotka je povinná zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu, okrem výnimiek, ktorým sa venujeme ďalej v tomto článku. Materskou účtovnou jednotkou sa podľa ust. § 22 ods. 3 zákona o účtovníctve rozumie účtovná jednotka, ktorá je obchodnou spoločnosťou, štátnym podnikom, družstvom alebo účtovnou jednotkou verejnej správy, ktorá v inej účtovnej jednotke, ktorá je obchodnou spoločnosťou, (1) má väčšinu hlasovacích práv alebo (2) má právo vymenúvať alebo odvolávať väčšinu členov štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu účtovnej jednotky a súčasne je jej spoločníkom alebo jej akcionárom, alebo (3) má právo ovládať účtovnú jednotku, ktorej je spoločníkom alebo akcionárom na základe dohody uzavretej s touto účtovnou jednotkou alebo na základe spoločenskej zmluvy alebo stanov tejto účtovnej jednotky, ak to umožňuje právo štátu, ktorým sa riadi daná účtovná jednotka, alebo (4) je spoločníkom alebo akcionárom účtovnej jednotky a väčšina členov štatutárneho orgánu alebo dozorného orgánu účtovnej jednotky vykonávajúcej svoju funkciu v priebehu účtovného obdobia a v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období až do zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky bola vymenovaná výlučne prostredníctvom výkonu hlasovacích práv spoločníka alebo akcionára, ktorý je materskou

účtovnou jednotkou, alebo (5) je spoločníkom alebo akcionárom a na základe dohody s inými jej spoločníkmi alebo akcionármi má väčšinu hlasovacích práv. Dcérska účtovná jednotka je účtovná jednotka, v ktorej má materská účtovná jednotka práva podľa § 22 ods. 3 zákona o účtovníctve.

Materská účtovná jednotka má podľa ustanovenia § 22 ods. 10 zákona o účtovníctve povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu v nasledujúcom účtovnom období, ak podľa údajov z posledných individuálnych účtovných závierok materskej účtovnej jednotky a individuálnych účtovných závierok jej dcérskych účtovných jednotiek v každom z dvoch po sebe nasledujúcich účtovných období boli splnené aspoň dve z týchto podmienok: (1) celková suma majetku materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek bola väčšia ako 17 000 000 Eur, (2) čistý obrat materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek bol vyšší ako 34 000 000 Eur, (3) priemerný prepočítaný počet zamestnancov materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek za účtovné obdobie presiahol 250.

Povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku má materská účtovná jednotka aj vtedy, ak emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu členského štátu EÚ alebo štátu Európskeho hospodárskeho priestoru alebo ak niektorá jej dcérska účtovná jednotka emitovala cenné papiere a tie boli prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu členského štátu alebo štátu Európskeho hospodárskeho priestoru.

Výnimka z povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu je zakotvená

<p>Výnimka účinná pred novelou</p>	<p>v ustanovení § 22 ods. 8 a vzťahuje sa na materskú účtovnú jednotku, ktorá je zároveň dcérskou účtovnou jednotkou a jej materská účtovná jednotka podlieha právu členského štátu EÚ. Za uvedených podmienok nie je materská účtovná jednotka povinná zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu, ak jej materská účtovná jednotka má (1) všetky akcie alebo podiely dcérskej účtovnej jednotky alebo (2) najmenej 90 % akcií alebo podielov dcérskej účtovnej jednotky a ostatní akcionári alebo spoločníci tejto účtovnej jednotky súhlasili s oslobodením.</p>	<p>viac dcérskeho účtovných jednotiek, ktoré nie sú významné jednotlivito a ani ako celok, nie je povinná zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu. Materská účtovná jednotka je naďalej povinná zostaviť individuálnu účtovnú závierku, pričom jej zostavením nesmie byť významne ovplyvnený úsudok o finančnej situácii, nákladoch, výnosoch a výsledku hospodárenia. V prípade, ak by bol zostavením individuálnej účtovnej závierky ovplyvnený úsudok o uvedených skutočnostiach, je materská účtovná jednotka povinná konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu zostaviť. Využitie predmetnej výnimky je fakultatívne, teda materská účtovná jednotka sa môže rozhodnúť nevyužiť ju a konsolidovanú závierku a výročnú správu zostaviť. Ak materská účtovná jednotka využije výnimku a nezostaví konsolidovanú výročnú závierku a konsolidovanú výročnú správu, predpokladá sa úspora materskej účtovnej jednotky v maximálnej výške do 1 % všetkých nákladov materskej účtovnej jednotky. Výnimka sa prvýkrát vzťahuje na konsolidované účtovné závierky a konsolidované výročné správy, ktoré sa mali zostaviť k 31. decembru 2010 a neskôr.</p>
<p>Výnimka zavedená novelou</p>	<p>Uvedené podmienky zostavovania konsolidovanej účtovnej závierky a konsolidovanej výročnej správy zostávajú zachované aj po účinnosti novely, transpozíciou článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/49/ES však bola do zákona o účtovníctve doplnená ďalšia výnimka z povinnosti materskej účtovnej jednotky zostavovať konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu. Zároveň zostáva zachovaná aj výnimka ustanovená v § 22 ods. 8 zákona o účtovníctve. Podľa nového ustanovenia § 22 ods. 12 zákona o účtovníctve už materská účtovná jednotka, ktorá má jednu alebo</p>	

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA ZÁKONNÍKA PRÁCE

V dôsledku povinnosti Slovenskej republiky transponovať do slovenského právneho poriadku právo Európskej únie pripravuje Národná rada SR novelu zákona č. 311/2001 Z. z. **Zákoník práce** v znení neskorších predpisov. Ďalším dôvodom predloženia predmetného návrhu je **stanovisko Európskej komisie**, ktoré zaslala Slovenskej republike v júni 2010 z dôvodu netransponovania článku 1 **smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/73/ES** zo dňa 23. septembra 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/207/EHS o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami.

Na základe požiadavky Európskej komisie sa navrhuje presnejšie **vymedziť vzťah medzi antidiskriminačným zákonom a Zákoníkom práce**. Podľa Európskej komisie znenie čl. 1 Základných zásad Zákoníka práce nie je v súlade s právom Európskej únie ani s antidiskriminačným zákonom. Antidiskriminačný zákon stanovuje všeobecný rámec (ako lex generalis) pre uplatňovanie **zásady rovnakého zaobchádzania** (napr. v ust. § 2a - definícia pojmu diskriminácia, v ust. § 2 ods. 1 - vymedzenie dôvodov, na základe ktorých nemožno diskriminovať) ako aj prípustné rozdielne zaobchádzanie (napr. v ust. § 8 ods. 1 - všeobecný dôvod pre prípustné roz-

Zásada rovnakého zaobchádzania

dielne zaobchádzanie). Uvedený nesúladiel vedie k zníženiu jasnej interpretácie vzťahu medzi predmetnými dvoma právnymi predpismi a môže viesť k ich nesprávnej aplikácii. Použitie spojky „alebo“ v spojení „ak to ustanovuje zákon alebo ak je na výkon prác vecný dôvod“ v čl. 1 Základných zásad Zákonníka práce doviedol Európsku komisiu k záveru, že vymedzenie výnimky (prípustného rozdielného zaobchádzania) v čl. 1 Základných zásad Zákonníka práce nie je jasné a je omnoho širšie, ako je to uvedené v ustanoveniach smernice. Na základe požiadavky Európskej komisie sa preto navrhuje **upraviť výnimku z aplikácie zásady rovnakého zaobchádzania** (prípustné rozdielne zaobchádzanie), v ktorej je potrebné vymedziť, že rozdielne zaobchádzanie je možné len v prípade, ak dôvod, prečo sa má rozdielne zaobchádzať s fyzickou osobou, vyplýva z povahy činnosti, ktorá sa má vykonávať alebo z okolností, za ktorých sa má tákáto činnosť vykonávať.

Z vyššie uvedených dôvodov sa v **čl. 1 Základných zásad Zákonníka práce navrhuje doplniť odkaz na antidiskriminačný zákon**, ktorý ako právny predpis lex generalis upravuje zásadu rovnakého zaobchádzania a prípustné rozdielne zaobchádzanie.

Zmeny v **čl. 6 Základných zásad Zákonníka práce a ustanovení § 157 a § 161 Zákonníka práce** sa navrhujú z dôvodu záujmu Slovenskej republiky vyhovieť požiadavke Európskej komisie tak, aby boli v súlade so smernicou 76/207/EHS v znení smernice 2002/73/ES.

Podľa Súdneho dvora Európskej únie je oprávnené, ak vnútroštátne právne predpisy **chránia biologický stav ženy v čase tehotenstva a po pôrode** a chránia **osobitný vzťah medzi ženou a jej dieťaťom** počas obdobia, ktoré nasleduje po narodení dieťaťa. Návrh novely zvyšuje ochranu pracovných podmienok matky v čase návratu z materskej dovolenky a zabezpečuje právo na prospech, na ktorý by žena mala právo, ak by na materskú dovolenku nenastúpila.

V ust. § 166 Zákonníka práce sa navrhuje spresnenie vymedzenia, **kedy**

končí nárok na rodičovskú dovolenku a súčasne sa navrhuje vloženie ods. 3, v zmysle ktorého by bola definovaná povinnosť rodičov - muža a ženy, ktorí nastupujú na materskú a rodičovskú dovolenku, **písomne oznámiť** svojmu zamestnávateľovi **predpokladaný deň jej nástupu**, jej skončenia, ako aj prípady zmeny týkajúcej sa nástupu, prerušenia a skončenia materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky. V nadväznosti na túto povinnosť sa ustanovuje lehota, v rámci ktorej budú muž a žena povinní písomne upovedomiť zamestnávateľa o svojom úmysle uplatniť svoje právo na materskú a rodičovskú dovolenku, a to mesiac vopred.

Rodičovská dovolenka

Ďalej sa navrhuje vloženie nového ust. § 243a, ktoré by vymedzilo **podmienky zriadenia európskej zamestnaneckej rady** alebo prerokovania iného postupu informovania zamestnancov. Nové ustanovenie by stanovilo **zodpovednosť ústredného vedenia** za vytvorenie podmienok a poskytnutie prostriedkov, ktoré sú potrebné na zriadenie európskej zamestnaneckej rady alebo zavedenie iného postupu informovania zamestnancov a prerokovania s nimi. V ods. 2 § 243a sa navrhuje **upraviť tie pravidlá**, ktoré zamestnancom **priznajú právo na informácie**, ktoré im umožnia určiť, či ich zamestnávateľ je zamestnávateľom, ktorý spĺňa podmienky na zriadenie európskej zamestnaneckej rady alebo zavedenie iného postupu informovania zamestnancov a prerokovania s nimi alebo či patrí do skupiny zamestnávateľov, v ktorej môže byť európska zamestnanecká rada zriadená, príp. zavedený iný postup informovania zamestnancov a prerokovania s nimi.

Informovanie zamestnancov

Z judikatúry Súdneho dvora EÚ (C-62/99, C-440/00, C-349/01) vyplýva, že navrhované **ust. § 243a ods. 2 bude musieť byť vykladané extenzívne**. Zamestnanci (alebo ich zástupcovia) sa môžu **priamo obrátiť na ústredné vedenie**, ktoré je následne povinné získať informácie od ostatných zamestnávateľov patriacich do skupiny zamestnávateľov pôsobiacich na území členských štátov, a to bez ohľadu na to, či ústredné vedenie, ktoré bolo o informáciu požiadané, je skutočným ústredným vedením alebo

predpokladaným ústredným vedením a bez ohľadu na to, či predpokladané ústredné vedenie môže v rámci štruktúry skupiny zamestnávateľov vykonávať

nejaký vplyv nad ostatnými zamestnávateľmi a či mu skutočné ústredné vedenie nachádzajúce sa mimo členských štátov poskytlo potrebné informácie.

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina

172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, Mgr. Paulínu Ondrášikovou: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2010